

**ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI**

ÁN MÓTMÆLA VERÐA ENGAR BREYTINGAR!

ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI 2022

ADGERÐIR

ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI BRÉF HAFNA BJARGAÐ LÍFUM Í MEIRA EN 20 ÁR!

Samstaða fólks getur náð fram mögnum samfélagsumbótum og réttlæti.

Fyrir 20 árum skipulagði lítill hópur aðgerðasinna Amnesty International í Póllandi sólarhrings bréfamaraþon. Næstu árin fylgdu aðgerðahópar í fleiri löndum í kjölfarið. Og í dag er **ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI** stærsti mannréttindavíðburður í heimi.

Árið 2001 voru 2.326 bréf skrifuð. Tuttugu árum síðar, árið 2021, voru bréfin, tístin og undirskriftir ákalla orðin 4,7 milljónir! Fólk hvaðanæva úr heiminum hefur sameinast um þá hugmynd að samstaða sé möguleg þrátt fyrir fjarlægðir. Þessi samtakamáttur hefur komið á raunverulegum breytingum í lífi fleiri en 100 þolenda mannréttindabrota sem voru frelsaðir frá pyndingum, ofsóknum eða óréttlátri fangavist.

Í ár beinir herferð Amnesty International **ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI** sjónum að einstaklingum sem sætt hafa mannréttindabrotum fyrir að nýta réttinn til að mótmæla og tjá sig frjálst. Málin snúa til dæmis að baráttukonum fyrir mannréttindum, hinsegin

aðgerðasinnum, listafólki og friðsömum mótmælendum. Einstaklingarnir sem um ræðir hafa ýmist sætt ofbeldi, fangelsisvist, ofsóknum eða hótunum. Herferðin **ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI** byggist meðal annars á því að fólk í þúsundatali víða um heim sendir þolendum mannréttindabrota stuðningskveðjur. Þolendurnir og fjölskyldur þeirra finna að mál þeirra eru ekki gleymd þar sem vakinn er opinber athygli á þeim víða um heim. Amnesty International vinnur að sanngjarnari og betri heimi með því að sýna samstöðu og berjast fyrir því að réttur fólks til að mótmæla, sérstaklega þeirra sem sæta mestri mismunum, sé virtur án ótta við ofbeldi.

Til viðbótar við bréfaskrifin þrýstir Amnesty International á þá sem hafa völd til breytinga, eins og til dæmis stjórnvalda og viðkomandi landi. **ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI** varpar einnig ljósi á óréttlæti í máli þessara einstaklinga með ýmsum viðburðum og nær heimsathygli í gegnum samfélagsmiðla.

Fólkið sem sjónum hefur verið beint að fyrri ár hefur lýst yfir þakklæti til þeirra sem hafa gripið til aðgerða og greinir frá styrknum sem það fann frá öllum þeim sem létu sig mál þess varða.

Oft er hægt að sjá verulegar breytingar á framkomu yfirvalda í garð þolenda mannréttindabrota í kjölfar herferðarinnar: ákæru eru felldar niður, fólk leyst úr haldi, meðferð er mannúðlegri og lög eða reglugerðir sem taka á óréttlætinu eru kynnt til sögunnar.

© Amnesty International Nigeria

Amnesty Nigeria activists participate in Write for Rights 2021.

Kynntu þér málin í ár á vefsíðu okkar : www.amnesty.is

Hafðu samband fyrir frekari upplýsingar: amnesty@amnesty.is

Tístu og taggaðu @Amnesty á Twitter og sýndu stuðning með myllumerkjum **#W4R22** og **#ÞITNAFN**

ÁÐUR EN ÞÚ BYRJAR

Hægt er að nota þetta verkefni í fjölbreyttu umhverfi fyrir ýmsa hópa, t.d. í skólastofunni, félagsmiðstöðvum, með fjölskyldunni, í hópi baráttufólks fyrir mannréttindum og á netinu. Leiðbeinendur geta aðlagð efnið eftir þörfum og kringumstæðum hvers hóps. Sem dæmi gæti verið gagnlegt að kanna þekkingu þátttakenda á málefnum, huga að hvað henti best miðað við fjölda þátttakenda (svo allir fái tækifæri til að vera virkir þátttakendur) og mögulegum hindrunum. Þegar þátttakendur grípa til aðgerða er mikilvægt að ræða hvort það sé öruggt fyrir hvern og einn og þá af hverju eða af hverju ekki.

Verkefnin eru öll ætluð virkri þátttöku þátttakenda

sem kanna, ræða, greina og spyrja spurninga um málefnið en eru ekki einungis mataðir á upplýsingum. Þessi aðferðafræði er kennslufræðilega mikilvæg þar sem þátttakendur:

ÞRÓA lykilfærni og -hæfni

FÁ TÆKIFÆRI til að mynda eigin skoðun, bera upp spurningar og öðlast dýpri skilning á málefnum

TAKA ÁBYRGÐ á sínu námi og móta umræður í tengslum við áhugasvið, hæfni og áhyggjuefni

FÁ RÝMI fyrir tilfinningar sínar og að móta sín eigin viðhorf.

Amnesty International býður upp á fjölda netnámskeiða um mannréttindi á hinum ýmsu tungumálum (m.a. nokkur námskeið á íslensku) á www.academy.amnesty.org. Þar er að finna örnámskeið á íslensku um starf samtakanna ásamt örnámskeiði á ensku um herferðina **ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI**.

ÞÍN ORÐ ERU ÖFLUG

SAMEINADUR FJÖLSKYLDU SINNI Á NÝ

Í apríl 2018 var Germain Rukuki, starfsmaður frjálsra félagasamtaka og baráttumaður fyrir mannréttindum frá Búrúndí, dæmdur í 32 ára fangelsi á grundvelli upploginna sakargifta. Germain fékk loks frelsi þann 30. júní 2021, þökk sé ríflega 400.000 einstaklingum sem gripu til aðgerða og kölluðu eftir lausn hans í ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI árið 2020.

© Private

MAGAI LAUS AF DAUÐADEILD

Magai Matiop Ngong var leystur úr haldi í Suður-Súdan í mars 2022. Mál hans var eitt af málum okkar í ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI árið 2019. Hann var aðeins 15 ára þegar hann var dæmdur til dauða. Í kjölfar herferðar okkar var dauðadómur yfir honum felldur úr gildi í júlí 2020 á þeim forsendum að hann var barn að aldri þegar dómur var kveðinn upp. Það stríðir gegn alþjóðlegum mannréttindalögum og lögum Suður-Súdan að dæma einstakling til dauða sem er barn að aldri þegar glæpurinn er framinn.

Um heim allan gripu 765.000 einstaklingar til aðgerða til stuðnings Magai árið 2019. Á Íslandi söfnuðust hvorki meira né minna en 8.630 undirskriftir honum til stuðnings.

BARÁTTUMAÐUR FYRIR MANNRÉTTINDUM ERÍ

Bernardo Caal Xol, kennari og faðir, barðist hetjulega fyrir réttindum Maya-frumbyggjasamfélagsins Q'eqchi' sem hann tilheyrir. Samfélagið stóð frammi fyrir því að missa lífsviðurværi sitt vegna vatnsaflsvirkjana. Í nóvember 2018 var hann dæmdur í sjö ára og fjögurra mánaða fangelsi fyrir gróft rán og ólöglegar tálmanir. Bernardo varð frjálst á ný í mars síðastliðnum. Um hálf milljón einstaklinga um heim allan kallaði eftir lausn hans í ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI árið 2021. Á Íslandi sýndu 6.597 einstaklingar stuðning sinn í verki fyrir máli hans með undirskrift sinni.

© Simone Dalmaso

UM MANNRÉTTINDI

Mannréttindi eru grundvallarréttindi og réttarvernd sem hvert og eitt okkar á tilkall til. Mannréttindi byggjast á meginreglum um mannlega reisn, jafnrétti og gagnkvæma virðingu óháð aldri, þjóðerni, kyn, kynþætti, lífsskoðanir og persónulega afstöðu.

Sem manneskja átt þú rétt á að komið sé fram við þig á sanngjarnan hátt og þér ber einnig að koma fram við aðra af sanngirni. Þú átt einnig rétt á ákvarðanatöku um eigið líf. Þessi grundvallarmannréttindi eru algild – þau eru réttur okkar allra, allra sem heiminn byggja. Þau eru óafsalanleg, enginn getur tekið þau frá okkur. Þau eru líka óskiptanleg og tengjast innbyrðis, allir þættir hafa jafnmikið vægi og eru tengdir hver öðrum.

Í kjölfar þeirra grimmdarverka sem framin voru í seinni heimsstyrjöldinni urðu til alþjóðleg lög um mannréttindi, á grundvelli Mannréttindayfirlýsingar Sameinuðu þjóðanna. Þau hafa myndað trausta undirstöðu fyrir landsbundin og svæðisbundin lög og er ætlað að bæta líf fólks um heim allan. Yfirvöldum á hverjum stað ber að líta á mannréttindi sem gildandi lög. Þau leggja yfirvöldum og ríkisstarfsfólki þær skyldur á herðar að virða og verja rétt þeirra sem undir lögsagnarumdæmi þeirra heyra, sem og á öðrum svæðum.

Mannréttindi eru ekki munaður sem fólk fær aðeins að njóta þegar aðstæður leyfa.

Amnesty Switzerland activists participate in Write for Rights 2021.

© Amnesty International Switzerland

MANNRÉTTINDAYFIRLÝSING SAMEINUÐU ÞJÓÐANNA

Mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna var mótuð af Sameinuðu þjóðunum á fyrstu árum stofnunarinnar, strax í kjölfar seinni heimsstyrjaldarinnar. Frá árinu 1948 hefur hún verið grundvöllur alþjóðareglna um mannréttindi. Öll ríki heims hafa samþykkt að þau skuli vera bundin af þeim almennu meginreglum sem lýst er í 30 greinum þessa skjals.

Mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna er, eins og nafnið gefur til kynna, yfirlýsing. Hún er viljayfirlýsing af hálfu allra ríkisstjórna, um heim allan, um að virða tilteknar reglur og staðla er varða meðferð á og framkomu við manneskjur. Mannréttindi eru hluti af alþjóðalögum. Allt frá því að Mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna var samþykkt hafa fjölmörg önnur bindandi lög og samþykktir verið gerð á grundvelli þeirra meginreglna sem í yfirlýsingunni er að finna. Það er á grundvelli slíkra laga og samþykktu sem samtök á borð við Amnesty International krefja yfirvöld um að hætta að beita illri meðferð af þeim toga sem þolendur í herferðinni **PITT NAFN BJARGAR LÍFI** hafa upplifað.

MANNRÉTTINDAYFIRLÝSING SAMEINUÐU ÞJÓÐANNA

BORGARARÉTTINDI OG FRELSI

Réttur til lífs, frelsi frá pyndingum og þrældómi, réttur á að sæta ekki mismunun.

1. grein Allir eru fæddir frjálsir og jafnir
2. grein Bann við mismunun
3. grein Réttur til lífs, frelsis og mannhelgi einstaklinga
4. grein Frelsi frá þrældómi
5. grein Frelsi frá pyndingum

LAGALEGUR RÉTTUR

Réttur til að teljast saklaus uns sekt er sönnuð; réttur til réttlátrar málsmeðferðar fyrir dómi, réttur til að njóta frelsis frá geðþóttahandtökum eða farbanni.

6. grein Allir skulu njóta verndar með lögum
7. grein Allir skulu vera jafnir fyrir lögum
8. grein Lagaleg úrræði þegar mannréttindi eru brotin
9. grein Bann við ólögumætu farbanni, fangelsun eða brottvísun
10. grein Réttur til réttlátrar málsmeðferðar fyrir dómi
11. grein Saklaus uns sekt er sönnuð
14. grein Réttur til að fara til annars lands og leita verndar

FÉLAGSLEG RÉTTINDI

Réttur til menntunar, til að stofna fjölskyldu og annast hana, til tómstundar, réttur á heilsugæslu.

12. grein Réttur til einkalífs, heimilis og fjölskyldulífs
13. grein Frelsi til að búa og ferðast hindrunarlaust innan landamæra ríkja
16. grein Réttur til að ganga í hjónaband og stofna fjölskyldu
24. grein Réttur til að njóta hvíldar og afþreyingar
26. grein Réttur til menntunar, þar með talinn réttur til gjaldfrjálsrar grunnmenntunar

EFNAHAGSLEG RÉTTINDI

Eignarréttur, réttur til að vinna, til húsnæðis, til lífeyris, til fullnægjandi lífskjara.

15. grein Réttur til ríkisfangs
17. grein Réttur til að eiga eignir
22. grein Réttur á félagslegu öryggi
23. grein Réttur til að vinna fyrir sanngjörnum launum og ganga í stéttarfélag
25. grein Réttur til lífskjara sem tryggja heilsu og velferð

STJÓRNMÁLALEG RÉTTINDI

Réttur til að taka þátt í stjórn lands síns, greiða atkvæði, koma saman með friðsömum hætti, frelsi til tjáningar, lífsskoðunar og trúarskoðunar.

18. grein Réttur til lífsskoðunar (þar með talin trúarskoðun)
19. grein Tjáningarfrelsi og réttur til að miðla upplýsingum
20. grein Frelsi til að ganga í félagasamtök og halda fundi með friðsömum hætti
21. grein Réttur til að taka þátt í stjórn lands síns

MENNINGARLEG RÉTTINDI, RÉTTINDI TIL SAMSTÖÐU

Réttur til þess að taka þátt í menningarlífi samfélagsins.

27. grein Réttur til þess að taka frjálsan þátt í menningarlífi samfélagsins
28. grein Réttur til alþjóðaskipulags þar sem öll ofangreind réttindi eru framkvæmd
29. grein Skylda til að virða réttindi annarra
30. grein Ekki má svipta neinn neinum þessara réttinda

VERKEFNI

ÁN MÓTMÆLA VERÐA ENGAR BREYTINGAR!

LYKILHUGTÖK

- Tjáningarfrelsi
- Fundafrelsi
- Réttindi baráttufólks fyrir mannréttindum

UM ÞETTA VERKEFNI

Í þessu verkefni kynnst þátttakendur þeim einstaklingum sem sjónum er beint að í **ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI** í ár og skoða Mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna til að meta þá hættu sem einstaklingarnir eru í. Þá eru þátttakendur hvattir til að skrifa mótmælabréf og veita þolendum mannréttindabrota stuðning í verki.

MARKMIÐ

- Að þátttakendur kynnist herferðinni **ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI**
- Að þátttakendur kynnist þolendum mannréttindabrota
- Að þátttakendur skoði Mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna og hvernig þau réttindi sem í henni eru tengjast réttinum til að mótmæla
- Að þátttakendur grípi til aðgerða í þágu mannréttinda.

ALDUR: 12+

LENGD

60 mínútur – Hugsanlega þarf lengri tíma ef þátttakendur grípa til aðgerða og skrifa mótmælabréf.

HJÁLPAÐGÖGN

- Dreifiefni: Saga þolenda og aðgerðakort (bls. 9–18)
- Dreifiefni: Mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna (bls. 5)
- Bakgrunnsupplýsingar um réttinn til að mótmæla (bls. 19)
- Pappír, pennar, litir, umslög og annað til skapandi bréfaskrifta
- Valfrjálst: Tillögur að bréfum til stjórnvalda
- Valfrjálst: Myndbönd um einstaklingana sem beint er sjónum að í ár (<https://amnesty.is/starfid-okkar/myndbond/>)

UNDIRBÚNINGUR

- Dreifiefni prentað út eða deilt rafrænt til þátttakenda
- Leiðbeinandi kynnir sér bakgrunnsupplýsingar um réttinn til að mótmæla (bls. 19)

FREKARI UPPLÝSINGAR

- Viljið þið læra meira um réttinn til að mótmæla? Takið netnámskeiðið okkar **RÉTTURINN TIL AÐ MÓTMÆLA** á <https://academy.amnesty.org/learn/course/external/view/elearning/229/retturinn-til-ad-motmaela>

ATHUGIÐ!

- Í sögu Joönuh, Cecilliu og Netsai frá Simbabve er fjallað um kynferðislegt ofbeldi og pyndingar. Sú umfjöllun gæti valdið vanlíðan hjá þátttakendum. Gott er að spjalla um líðan þeirra meðan á verkefninu stendur og jafnvel eftir að því er lokið. Einnig er gott leggja áherslu á við þátttakendur að það sé í lagi ef einhver treystir sér ekki til að klára verkefnið.

1. MÁLIN Í ÁR

Litlir hópar eru myndaðir og fær hver hópur eintak af sögu þolenda sem leiðbeinandi hefur ákveðið að vinna með. Útskýrt er að í þessum hluta verkefnisins verði skoðaðar sögur raunverulegra einstaklinga víða að úr heiminum.

Hóparnir eru beðnir að lesa sögu einstaklingsins (eða einstaklinganna) sem þeim hefur verið úthlutað. Hver hópur ræðir sína sögu og útbýr:

- Lista yfir það sem hópnum finnst vera rangt eða óréttlátt við meðferð einstaklingsins/einstaklinganna sem fjallað er um**
- Stutta kynningu á sögu einstaklingsins/einstaklinganna fyrir hina hópana**

Eftir fimm mínútur kemur allur hópurinn saman og hver hópur kynnir sitt mál og listann yfir það sem honum finnst vera rangt eða óréttlátt í málinu.

 20 MÍNÚTUR

2. MÓTMÆLI OG MANNRÉTTINDI

Þátttakendur eru spurðir hvaða sameiginlega þema sögurnar hafa. Ef svarið kemur ekki fram bendir leiðbeinandi á að allar sögurnar tengjast mótmælum. Næst veltir hópurinn fyrir sér merkingu orðsins mótmæli.

- Hvað kemur upp í huga þátttakenda þegar þeir heyra orðið mótmæli?
- Hvað eru mótmæli?
- Hvers vegna mótmælir fólk?
- Hvað er neikvætt eða jákvætt við mótmæli?

Hægt er að nota **bakgrunnsupplýsingarnar** á bls. 19 til að útskýra hugtakið friðsamleg mótmæli. Útskýrt er hvernig mótmæli tengjast mannréttindum með ýmsum hætti. Fólk á rétt á að láta skoðanir sínar í ljós og koma saman með friðsamlegum hætti fyrir sameiginlegan málstað. Hins vegar misnota stjórnvöld stundum vald sitt og bæla niður gagnrýni og friðsamlega andstöðu með því að glæpavæða mótmæli, refsast gagnrýni á stjórnvöld og brjóta á öðrum mannréttindum með ólöglegum aðgerðum.

Næst er **Mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna** á bls. 5 dreift til þátttakenda. Þeir eru beðnir að mynda aftur sömu hópana og finna í sögu hvers hóps þau réttindi sem gætu hafa verið brotin. Hóparnir fá tíu mínútur til að para saman ranglæti úr sögunni við greinar mannréttindayfirlýsingarinnar. Þeir eru svo beðnir að deila niðurstöðunum með hinum hópunum. Að lokum eru þátttakendur spurðir hvað þeir hafi lært af æfingunni.

Útskýrt er hvernig mannréttindi eru samtengd og ef brotið sé á réttinum til að mótmæla geti það haft áhrif á önnur réttindi. Þess vegna sé mikilvægt að vernda réttinn til að mótmæla til að vernda einnig önnur réttindi.

25 MÍNÚTUR

Ef þetta er í fyrsta sinn sem þátttakendur vinna með Mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna er mikilvægt að kynna þeim hana stuttlega áður og nota til þess upplýsingarnar á bls. 4.

Members of the Wasanii Sanaa youth organization in Kibera slum, Kenya, use action-packed theatre, poetry and dance to teach the community about human rights.

3. GRÍPUM TIL AÐGERÐA!

Þátttakendum er sagt frá því að allar sögurnar séu mál sem eru hluti af alþjóðlegri herferð Amnesty International **PITT NAFN BJARGAR LÍFI** í ár. Þeim er sagt frá herferðinni og að biðlað sé til fólks um heim allan að grípa til aðgerða til stuðnings þolendum og til að þrýsta á valdhafa að virða mannréttindi. Upplýsingar um herferðina er að finna á bls. 2.

15 MÍNÚTUR

Það er tilvalið að sýna myndbönd um þolendur sem hægt er að nálgast á YouTube undir Íslandsdeild Amnesty International (Amnestylceland).

SKRIFAÐU BRÉF

Þátttakendum er sagt að bréfin sem þeir skrifa verði send til valdhafa. Þátttakendur eru beðnir að velja eitt mál úr hópi þolendanna sem þeir hafa kynnst. Þátttakendur fá síðan **aðgerðakort** fyrir málið sem þeir hafa valið.

Ef vill getur hver þátttakandi gripið til aðgerða fyrir fleiri mál.

Þátttakendur fá blað og penna og tíma til að skrifa bréfið/n. Útskýrt er að oft hafi persónuleg bréf mestu áhrifin. Hægt er að nýta neðangreindar leiðbeiningar ef þátttakendur vilja skrifa sitt eigið bréf:

- Segðu aðeins frá sjálfri/um/u þér
- Segðu hvað þér bregður mest við að heyra varðandi málið
- Segðu stjórnvöldum hversu mikilvægt það er að virða mannréttindi og krefðu þau um að gera slíkt í sínu landi

Ef þátttakendur vilja deila bréfaskrifum sínum er tilvalið að gefa þeim rými til þess.

Að lokum eru þátttakendur beðnir að deila líðan sinni í nokkrum orðum eftir æfinguna. Reynt er að fá sem flesta til að deila.

SÝNDU ÞOLENDUM SAMSTÖÐU

Ef tími gefst til er hægt að sýna þolendum samstöðu með því að skrifa þeim og/eða fjölskyldu þeirra stuðningskveðju.

Canal Pride Parade in Amsterdam, the Netherlands, 2018.

UMHVERFISVERNDARSINNI Á YFIR HÖFÐI SÉR FANGELSISDÓM

PÍTT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

SHAHNEWAS CHOWDHURY 📍 BANGLADESS

Shahnewaz er mikill áhugamaður um krikket og hefur æft það frá unga aldri. Hann hefur einnig unun af skrifum og hefur notað hið ritaða mál til að tjá sig um þá baráttu sem íbúar heyja á svæðinu Banskhalí í Suðaustur-Bangladess en það liggur lágt yfir sjávarmáli sem gerir það viðkvæmt fyrir áhrifum loftslagsbreytinga.

Nýtt kolaknúðið orkuver í þorpi Shahnewaz átti að skapa þáttaskil í framþróun svæðisins. Shahnewaz hafði hins vegar áhyggjur af þeim skaðlegu umhverfisáhrifum sem orkuverioð kynni að hafa.

Þann 26. maí 2021 geisaði stormur á svæðinu. Sterkir vindar og mikið vatnsveður buldi á þorpinu. Heimili eyðilögðust. Shahnewaz óttaðist þau eyðileggjandi áhrif sem orkuver af þessu tagi hefðu á umhverfið og taldi að þau ættu þátt í hækkun

sjávarborðs. Hann ákvað að tjá áhyggjur sínar á Facebook.

Shahnewaz hvatti ungt fólk til að láta í sér heyra og skrifaði: „Ungt fólk í Banskhalí verður að berjast gegn óréttlæti og styðja framþróun með óttalausum skrifum.“

Næsta dag hóf fyrirtækið málsókn gegn Shahnewaz og sakaði hann um að birta falskar upplýsingar. Hann var handtekinn af lögreglu þann 28. maí 2021 á grundvelli harðneskjulegrar löggjafar í Bangladess um stafrænt öryggi fyrir umrædda facebook-færslu. Honum var haldið fongnum án réttarhalds við ómannúðlegar aðstæður í áttatíu daga. Shahnewaz var leystur úr varðhaldi gegn tryggingu þann 16. ágúst 2021 en verði hann fundinn sekur á hann yfir höfði sér margra ára fangavist.

FANGELSUÐ FYRIR SÍN FYRSTU MÓTMÆLI

PÍTT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

DORGELESSE NGUESSAN 📍 KAMERÚN

Dorgelesse, sem er einstæð móðir og hársnyrtir í Kamerún, hefur lengi dreymt um að stofna og reka eigin snyrtistofu. Fyrir tveimur árum var hún byrjuð að færa út kviarnar í rekstri sínum á hárgreiðslustofu þegar draumar hennar urðu að engu.

Dorgelesse var handtekin á mótmælum í Douala í Kamerún þann 22. september 2020. Þetta voru fyrstu mótmælin sem hún tók þátt í. Hún hafði ekki tekið þátt í aðgerðastarfi áður en áhyggjur hennar af stöðu efnahagsmála í Kamerún urðu til þess að hún tók þátt í mótmælunum.

Þegar mótmælin, sem voru friðsamleg, hófust skutu öryggissveitir gúmmíkúlum og beindu tárágasi og vatnsbyssum að mótmælendum til að tvístra hópnum. Þegar Dorgelesse flúði inn í húsasund ásamt fleiri

mótmælendum elti lögreglan og hindraði för þeirra. Hún var handtekin og haldið í fangaklefa, ásamt tuttugu og tveimur öðrum, við hræðilegar aðstæður.

Dorgelesse var hinn 29. september 2020 flutt í Douala-fangelsið þar sem hún er enn í haldi. Hún var ákærð fyrir „uppreisn, fundahöld og opinber mótmæli“ og réttarhöld yfir henni fóru fram fyrir herra. Hún var dæmd í fimm ára fangelsi hinn 7. desember 2021.

Dorgelesse er fyrirvinna fjölskyldunnar. Átján ára sonur hennar er með sigðkornablóðleysi sem veldur skorti á súrefnisupptöku, tíðum sýkingum, sjónvandamálum og gífurlegum sársauka. Fjölskyldan berst í bökkum við að greiða fyrir lyfin hans. Dorgelesse bíður örvæntingarfull eftir að sameinast fjölskyldu sinni á ný.

KREFSTU ÞESS AÐ STJÓRNVÖLD Í BANGLADESS FELLI NIÐUR

SKRIFAÐU STJÓRNVÖLDUM Í BANGLADESS

Krefstu þess að stjórnvöld felli niður ákærur á hendur Shahnewas Chowdhury.

Minister of Justice
Law and Justice Division
Ministry of Law, Justice and Parliamentary Affairs
Building No – 04
Bangladesh Secretariat
Dhaka – 1000
Bangladesh

Email: minister@minlaw.gov.bd
Kveðja: Honourable Minister

SÝNDU SHAHNEWAS SAMSTÖÐU

Sýndu Shahnewas samstöðu og hlýhug með því að skrifa stuðningskveðju. Taktu mynd af kveðjunni og deildu á samfélagsmiðlum eða sendu honum kveðjuna í pósti. .

Shahnewaz Chowdhury
C/O Rashid Ahmed Chowdhury
East Baraghona
Post office: West Baraghona
Police station: Banshkhali
Chittagong, Bangladesh

Twitter: [@Shahnewaz9](https://twitter.com/Shahnewaz9)

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

AÐGERÐAKORT

KREFSTU ÞESS AÐ STJÓRNVÖLD Í KAMERÚN LEYSI DORGELESSE ÚR HALDI

SKRIFAÐU STJÓRNVÖLDUM Í KAMERÚN

Krefstu þess að yfirvöld láti Dorgelesse lausa úr haldi strax!

President of the Republic of
Cameroon
Palais Présidentiel
Yaoundé
Cameroon

Email: cellcom@prc.cm
Twitter: [@PR_Paul_BIYA](https://twitter.com/PR_Paul_BIYA)
Facebook: [@PaulBiya.PageOfficielle](https://www.facebook.com/PaulBiya.PageOfficielle)
Instagram: [@presidentpaulbiya](https://www.instagram.com/presidentpaulbiya)
Kveðja: Dear President

SÝNDU DORGELESSE SAMSTÖÐU

Sýndu Dorgelesse samstöðu og hlýhug með því að skrifa henni stuðningskveðju. Taktu mynd af kveðjunni og deildu á samfélagsmiðlum með myllumerkinu #freedorgelesse. Einnig er hægt að senda henni kveðju í pósti (mælt er með að senda henni kveðju á frönsku fremur en ensku þar sem hún skilur ekki ensku).

Sendist til:
Dorgelesse Nguessan,
c/o Sarah Mathewson,
c/o Central Africa Team
Amnesty International
West and Central Africa Regional Office
Pointe E, Rue 34
Immeuble Malaado Plazza, 6ème Etage
B.P. 47582 Liberté
Dakar, Senegal

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

AÐGERÐAKORT

LÖGREGLA DREPUR ÁTTRÆÐA KONU MEÐ TÁRAGASSPRENGJU

ZINEB REDOUANE 📍 FRAKKLAND

Zineb Redouane, áttatíu ára gömul kona sem bjó í Marseille í Frakklandi, hafði unun af tónlist og blómum. Að kvöldi dags hinn 1. desember 2018 útbjóst Zineb kvöldmat á heimili sínu á fjórðu hæð og spjallaði við dóttur sína í síma á meðan. Fyrir neðan hafði fólk safnast saman á götum úti til að mótmæla bágbornu húsnæðisástandi í Marseille. Lögreglan beitti táragasi til að dreifa mannskapnum.

Þegar Zineb varð ljóst að heilmikið táragas barst inn á heimilið inn um opinn glugga gekk hún í áttina að glugganum til að loka honum. Áður en Zineb tekst að loka glugganum verður henni litið út og tekur þá eftir tveimur lögreglumönnum á götunni fyrir neðan. Annar lögreglumaðurinn varpaði táragassprengju í áttina að Zineb sem hafði hana í andlitið.

Zineb var flutt á sjúkrahús með alvarlega áverka í andliti. Hún var við það að kafna vegna þess að efri gómurinn hafði fallið saman og kjálkabeinið var brotið. Zineb átti að gangast undir bráðaaðgerð en hún fór í hjartastopp við svæfingu og nokkrum sinnum eftir það. Hún lést að lokum af sárnum sínum.

Zineb dó vegna gáleysis lögreglu við beitingu táragassprengju. Tæpum fjórum árum síðar er rannsókn á dauða hennar enn í gangi. Enginn hefur verið ákærður eða vikið úr starfi vegna þessa hörmulega atburðar.

Fjölskylda Zineb bíður enn réttlætis.

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

TUTTUGU ÁRA FANGAVIST FYRIR AÐ KREFJAST BREYTINGAR

NASSER ZEFZAFI 📍 MAROKKÓ

Nasser Zefzafi hefur ánægju af fótbolta. Hann lifði friðsælu lífi með fjölskyldu sinni á Rif-svæðinu í norðurhluta Marokkós. Skert heilbrigðisþjónusta og menntun og fá atvinnutækifæri hrjá þetta svæði. Íbúar þar hafa verið jaðarsettir af hverri ríkisstjórninni af annarri í Marokkó.

Í kjölfar andláts fisksala sem kramdist undir sorphirðubíl þegar hann var að reyna að ná aftur fiski sem hafði verið gerður upptækur af yfirvöldum hófust friðsamleg mótmæli í október 2016 í bænum þar sem Nasser bjó. Milljónir einstaklinga fóru í friðsamlega kröfugöngu til að tjá sorg sína og reiði. Fólkið hafði fengið nóg og krafðist breytinga. Þetta var upphafið að Hirak El-Rif-hreyfingunni. Nasser trúir sterkt á réttlæti og jafnrétti og varð hann áberandi í hreyfingunni.

Næstu mánuði handtóku marokkóskar öryggissveitir hundruð mótmælenda. Nasser var handtekinn 29. maí 2017 fyrir að trufla athöfn í mosku og ásaka múslimaklerk um að vera málsvari yfirvalda. Í varðhaldi sætti Nasser pyndingum og annarri illri meðferð af hálfu lögreglu. Nasser var dæmdur í tuttugu ára fangelsi hinn 27. júní 2018 fyrir það eitt að tjá sig. Hann hefur setið í einangrun frá því að hann var handtekinn.

Heilsu Nassers hefur hrakað töluvert við hræðilegar aðstæður í fangelsinu. Hann þjáist af ýmiss konar heilsuvanda, m.a. í öndunarfærum, ásamt taugaverk og sjónvanda. Fangelsismálayfirvöld hafa neitað honum um þá læknishjálp sem hann þarfnast.

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

KREFSTU RÉTTLÆTIS FYRIR ZINEB NÚNA!

SKRIFAÐU STJÓRNVÖLDUM Í FRAKKLANDI

Krefstu þess að frönsk yfirvöld dragi þau ábyrgu til saka í máli Zineb.

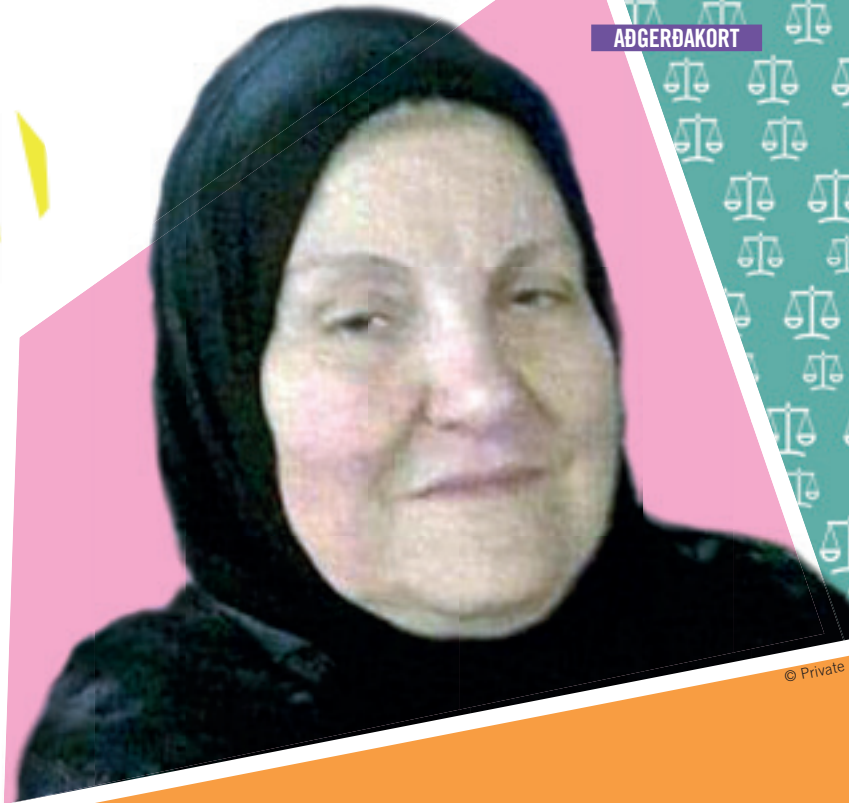
Procureur de la République (Lyon Public Prosecutor)
67 rue Servient
69003, Lyon
France

Twitter: @TJLyon
Kveðja: Dear Prosecutor

SÝNDU FJÖLSKYLDU ZINEB SAMSTÖÐU

Sendu þeim stuðningskveðju og kraft til þess að efla þau í baráttu sinni fyrir réttlæti. Teiknaðu mynd af kisum og rósum sem voru í uppáhaldi hjá Zineb og láttu fylgja með kveðjunni.

Sendist til:
Aurelio Perez
Amnesty International France
10 Jours pour signer 2022
76 boulevard de la Villette
75019 Paris
France

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

AÐGERÐAKORT

© Private

KREFSTU ÞESS AÐ MAROKKÓSK STJÓRNVÖLD LEYSI NASSER Ú STRAX

SKRIFAÐU MAROKKÓSKUM STJÓRNVÖLDUM

og krefstu þess að þau leysi Nasser Zefzafi úr haldi strax og ógildi fangelsisdóm hans.

Head of Moroccan government
Palais Royal – Touarga
Rabat 10070
Morocco

Fax: +212 537771010
Kveðja: Your Excellency

SÝNDU NASSER SAMSTÖÐU

Sendu Nasser stuðningskveðju til að sýna honum samstöðu og hlýhug ásamt því að veita honum von.

Nasser Zefzafi
Amnesty International Maroc
281, Avenue Mohamed V,
Apt 23
Rabat 10000
Morocco

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

AÐGERÐAKORT

© MOHAMED EL-ASRIHI/AFP/Getty Images

FANGELSUÐ FYRIR AÐ MINNST FÓR LAM

Á TORGI HINS HIMNESKA FRIÐAR

PITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

CHOW HANG-TUNG 📍 HONG KONG

Chow Hang-tung er afburðanemandi sem útskrifaðist úr háskóla í fremstu röð í Hong Kong. Hún hefur tileinkað líf sitt baráttu til verndar réttindum fólks, sem mannréttinda-lögfræðingur og aðgerðasinni.

Chow gegndi varaformennsku í Hong Kong-bandalaginu sem skipulagði stærstu minningarathöfn í heimi til heiðurs fórnarlömbum stúdentamótmælanna á Torgi hins himneska friðar. Árið 1989 voru hundruð, jafnvel þúsundir, einstaklinga myrtir á götum úti nálægt Torgi hins himneska friðar í Peking þegar hermenn skutu á friðsama mótmælendur sem kölluðu eftir efnahagslegum og samfélagslegum breytingum.

Kínversk stjórnvöld vilja að fólk gleymi þessum atburði en Chow hefur gert það að köllun sinni að halda minningu fórnarlambanna á loft.

Á árunum 2020 og 2021 bönnuðu stjórnvöld í Hong Kong minningarathöfnina á grundvelli lýðheilsuverndar í tengslum við kórónuveirufaraldurinn. Þann 4. júní 2021, á minningardegi atburðarins á Torgi hins himneska friðar, hvatti Chow fólk á samfélagsmiðlum til að minnst hans með því að kveikja á kerti. Hún var handtekin sama dag fyrir að „auglýsa eða vekja athygli á óleyfilegri samkomu“.

Chow afplánar nú tuttugu og tvo mánuði í fangelsi fyrir það eitt að minnst með friðsamlegum hætti fórnarlamba þessa hræðilega atburðar. Hún á yfir höfði sér frekari fangavist fyrir að ógna þjóðaröryggi með friðsamlegum aðgerðum sínum. Þrátt fyrir þetta skín hugrekki Chow í gegn. „Það væri lygi að halda því fram að ég sé ekki hrædd en ekki svo hrædd að ég leyfi mér að aðhafast ekkert,“ segir Chow.

PYNDADUR OG RANGLEGA

FANGELSADUR FYRIR AÐ MÓTMÆLA

PITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

VAHID AFKARI 📍 ÍRAN

Vahid Afkari kemur úr samheldinni fjölskyldu í Íran. Hann naut þess að lesa, syngja og dansa á heimili sínu með bræðrum sínum Habib, Navid og Saeed og systur sinni Elham.

Á árunum 2016, 2017 og 2018 tóku Vahid, Navid og Habib þátt í friðsamlegum mótmælum gegn ójafnrétti og pólitískri kúgun í heimabæ sínum Shiraz.

Vahid og Navid voru handteknir á heimilum sínum þann 17. september 2018 fyrir að mótmæla. Þremur mánuðum síðar var Habib einnig handtekninn. Írönsk yfirvöld héldu bræðrunum þremur í einangrun, pynduðu þá og neydu þá til að „játa“ glæpi sem þeir sögðust ítrekað ekki hafa framið. Alvarlegt réttarmorð var framið gegn bræðrunum þegar þeir voru sakfelldir á grundvelli ákæra af pólitískum toga vegna þátttöku sinnar í friðsamlegum mótmælum. Vahid og Navid voru jafnframt sakfelldir vegna tilhæfulausra ásakana um að vera viðriðnir morð á öryggissveitarmanni. Yfirvöld

dæmdu Navid ranglega til dauða. Habib og Vahid voru dæmdir í áratugalangt fangelsi og til sjötíu og fjögurra svipuhögga.

Bræðurnir þrír voru færðir í einangrunarvist í september 2020. Hinn 12. september var Navid fyrirvaralaust og leynilega tekinn af lífi án þess að hann, fjölskylda hans eða lögfræðingur væru vöruð við. Aftaka Navids vakti óhug í Íran og um heim allan og varð kveikjan að herferð í þágu Vahids og Habibs. Habib var að lokum leystur úr haldi í mars 2022 eftir að hafa sætt 550 daga einangrunarvist.

Yfirvöld hafa með grimmilegum hætti haldið Vahid í einangrun frá því í september 2020. Honum er algjörlega haldið frá öðrum fögum. Það er gert til að refsa honum fyrir að láta ekki undan kröfum yfirvalda um að gefa út opinbera yfirlýsingu gegn einstaklingum í Íran og um heim allan sem hafa kallað eftir réttlæti fyrir fjölskyldu hans.

KREFSTU ÞESS AÐ KÍNVERSK STJÓRNVÖLD LEYSI CHOW ÚR HÖNDUM RAX

SKRIFAÐU KÍNVERSKUM STJÓRNVÖLDUM

og krefstu þess að þau leysi Chow Hang-tung úr haldi og falli frá öllum ákærum á hendur henni.

Secretary for Justice
Department of Justice
G/F, Main Wing, Justice Place
18 Lower Albert Road, Central, Hong Kong

Email: sjo@doj.gov.hk
Kveðja: Dear Secretary for Justice

SÝNDU CHOW SAMSTÖÐU

Sendu stuðningskveðju til Chow. Teiknaðu handa henni mynd af kisum eða alpaka (náskylt lamadýri – Chow er mikill aðdáandi) og láttu fylgja með kveðjunni. Hægt er að taka mynd af kveðjunni og deila henni á samfélagsmiðlum og taggaðu Chow (www.facebook.com/tonyeechowpages/) eða sendu í pósti. .

PO Box No.75
Ma On Shan Post Office
New Territories
Hong Kong

(Mikilvægt er að skrifa ekki nafnið hennar eða þitt utan á umslagið)

© Peter Parks/AFP/Getty Images

KREFSTU ÞESS AÐ STJÓRNVÖLD Í ÍRAN LEYSI VAHID AFKARI

SKRIFAÐU STJÓRNVÖLDUM Í ÍRA

og krefstu þess að þau leysi Vahid Afkari úr haldi og falli frá ákærum á hendur honum.

Head of Judiciary
c/o Embassy of Iran to
the European Union,
Avenue Franklin
Roosevelt No. 15
1050 Brussels
Belgium

Instagram: [instagram.com/ejeii_org/](https://www.instagram.com/ejeii_org/)
Twitter: Target Iran's Supreme Leader
on [@khamenei_ir](https://twitter.com/khamenei_ir)
Kveðja: Dear Sir

SÝNDU VAHID SAMSTÖÐU

Sendu Vahid stuðningskveðju á samfélagsmiðlum og taggaðu bróður hans, Saeed.

Instagram: [instagram.com/saeed_afkarii/](https://www.instagram.com/saeed_afkarii/)
Twitter: [@afkari_saeed](https://twitter.com/afkari_saeed)

© Private

ÓSÝNILEIKI ER MISMUNUN

YREN ROTELA OG MARIANA SEPÚLVEDA ♡ PARAGVÆ

Yren and Mariana want to live their lives freely and do things they love, like playing volleyball, dancing and going to the theatre. However, as trans women, Yren and Mariana are busy defending themselves against discrimination. They've been bullied, physically attacked and prevented from speaking out about the issues they face in their daily lives.

Trans people in Paraguay cannot legally change their names or obtain identity documents that match their gender identity, among other discriminatory practices. This means trans students cannot get school certificates in their chosen names, which makes finding a job difficult. This inequality has motivated Yren and Mariana to become activists, to demand change.

But protesting isn't easy for trans people in Paraguay. Paraguay is a very conservative country which treats trans people and the wider LGBTI community unfairly. It tries to make them invisible. Because of this, protests by trans groups are often banned, and in some cases demonstrations have been attacked.

Yren and Mariana have been fighting for years to change their legal names. If they could get documentation that matches who they are, it would mean the state had started to recognize their existence as trans women. As Yren says: "I came into the world to show who I am, not to be told who I am."

PITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

Í HALDI FYRIR AÐ MÓTMÆLA INNDRÁS RÚSSLANDS Í ÚKRAÍNU

ALEKSANDRA SKOCHILENKO ♡ RÚSSLAND

Tónlist og önnur list hefur verið stór hluti af lífi Aleksöndru í Rússlandi. Ein af ástríðum hennar er að spila á píanó, gítar, mandólín og flautu og oft skipulagði hún tónlistarspunakvöld fyrir þau sem vildu spila með henni.

Aleksandra var uggandi yfir innrásinni í Úkraínu og greip til aðgerða hinn 31. mars 2022. Hún skipti út verðmiðum í stórmarkaði í Sankti-Pétursborg og setti í staðinn upplýsingar um rússneska árás á leiklistarskóla í Mariupol í Úkraínu þar sem fjöldi fólks hafði leitað skjóls.

Lögregla handtók Aleksöndru snemma morguns hinn 11. apríl 2022. Hún var ákærð fyrir „opinbera miðlun vísvitandi rangra

upplýsinga um beitingu herafla Rússlands“. Þetta er ný lagagrein í hegningarlögum sem rússneska ríkisstjórnin innleiddi í flyti í mars 2022 til að reyna að koma í veg fyrir að fólkið í landinu gagnrýndi innrásina í Úkraínu. Tugir einstaklinga hafa nú þegar verið handteknir fyrir þetta nýja lögbrot.

Aleksandra hefur verið í haldi síðan þá við hræðilegar aðstæður. Hún er með glútenþol og hefur neyðst til að svelta sig að mestu þar sem hún fær ekki þann glútenlausa mat sem hún þarfnast. Aleksandra hefur einnig þurft að þola áreitni af hálfu starfsfólks og klefafélaga. Hún stendur frammi fyrir tíu ára fangelsi verði hún fundin sek.

PITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

KREFSTU ÞESS AÐ STJÓRNVÖLD Í PARAGVÆ VIÐURKENNI KYNVITUND TRANS FÓLKS TIL AÐ ÞAÐ GETI NÝTT RÉTTINDI S

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

AÐGERÐAKORT

SKRIFAÐU STJÓRNVÖLDUM Í PARAGVÆ

Skrifaðu stjórnvöldum í Paragvæ og krefstu þess að trans fólk fái lagalega viðurkenningu í samræmi við kynvitund sína til að geta nýtt sér tjáningarfrelsið að fullu.

President of the Supreme Court of Justice
Palacio de Justicia del Paraguay
Mariano Roque Alonso y Testanova
9° Piso, Torre Norte,
C.P. N°001001 Asunción, Paraguay

Email: secretariageneralcsj@pj.gov.py

Twitter: [@PoderJudicialPY](https://twitter.com/PoderJudicialPY)

Facebook: [@PoderJudicialPY](https://www.facebook.com/PoderJudicialPY)

Fax: +595 21 439 4000

Kveðja: Dear Mr President

SÝNDU YREN OG MARIANA SAMSTÖÐU

Sendu stuðningskveðju til Yren og Mariana og hvattu þær áfram í baráttu sinni..

Amnesty International Paraguay
Hassler 5229 entre Cruz del Defensor
y Cruz del Chaco,
Asunción, Paraguay

© Private

KREFSTU ÞESS AÐ STJÓRNVÖLD Í RÚSSLANDI LEYSI ALEKSÖNDRU Haldi

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

AÐGERÐAKORT

SKRIFAÐU RÚSSNESKUM STJÓRNVÖLDUM

og krefstu þess að Aleksandra verði leyst úr haldi strax og fallið verði frá öllum ákærum á hendur henni.

Sendist til:
The Prosecutor of Saint Petersburg
2/9 Pochtamt'skaya Street
Saint Petersburg 190000
Russian Federation

Fax: +7 812 318 26 11
Kveðja: Dear Prosecutor

SÝNDU ALEKSÖNDRU SAMSTÖÐU

Sendu Aleksöndru stuðningskveðju til að styðja hana í baráttunni. Teiknaðu handa henni myndir af kism (hún á tvær kismur, Lucy og Maude) og láttu fylgja með kveðjunni til hennar. Taktu mynd af stuðningskveðjunni og deildu á samfélagsmiðlum og taggaðu Aleksöndru.

Aleksandra Skochilenko
Write for Rights
Amnesty International
1 Easton Street
London WC1X 0DW
United Kingdom

Instagram: [@skochilenko](https://www.instagram.com/skochilenko)

Facebook: [facebook.com/sasha.skochilenko](https://www.facebook.com/sasha.skochilenko)

© Aleksandra Skochilenko

LISTAMAÐUR Í FANGELSI FYRIR AÐ VERJA TJÁNINGARFRELSIÐ

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

LUIS MANUEL OTERO ALCÁNTARA 📍 KÚBA

Luis Manuel Otero Alcántara er svartur, sjálf-lærður listamaður á Kúbu. Hann hefur unun af því að mála og dansa. Heimili hans í San Isidro, sem er eitt fátækasta hverfi Havana, er athvarf fyrir fólk í nærsamfélaginu til að hittast og tengjast.

Tilskipun 349 er löggjöf sem ætlað er að þagga niður í gagnrýnu listafólki á Kúbu. Óánægja Luis Manuals með löggjöfina varð til þess að hann gerðist leiðtogi San Isidro-hreyfingarinnar en hún samanstendur af fjölbreyttum hópi lista- og fjölmiðlafólks, auk aðgerðasinna sem berjast fyrir tjáningarfrelsinu. Meðlimir hópsins hafa sætt ógnunum, eftirliti og varðhaldsvist.

Öryggissveitarmenn á vegum ríkisins færðu Luis Manuel af heimili sínu 2. maí 2021 þar sem hann hafði verið í hungurverkfalli til að mótmæla eignarnámi yfirvalda á listaverkum sínum. Hann var færður á spítala í Havana þar sem menn á vegum öryggissveita ríkisins

vöktuðu hann og heimsóknir nánustu fjölskyldu voru mjög takmarkaðar. Luis fékk ekki að nota síma og var bannað að eiga samskipti við umheiminn. Þegar honum var sleppt, mánuði síðar, héldu öryggissveitir enn áfram að fylgjast með hverri hreyfingu hans.

Luis birti myndband á netinu hinn 11. júlí 2021 þar sem hann kvaðst ætla að taka þátt í einni stærstu kröfugöngu sem fram hefur farið á Kúbu í áratugi þar sem fólk mótmælti stöðu efnahagsmála í landinu, lyfjaskorti og viðbrögðum stjórnvalda við kórónuveirufaraldrinum. Luis Manuel var handtekinn áður en mótmælin fóru fram og færður í hámarks-öryggisfangelsið Guanajay þar sem hann situr enn á bak við lás og slá. Hann var dæmdur í fimm ára fangelsi í lokuðum réttarhöldum í júní 2022. Heilsu hans hrakar stöðugt og honum er ekki veitt tilhlýðileg læknaaðstoð í fangelsinu.

MANNRÁN, BARSMÍÐAR, KYNFERÐISOFBEL FANGELSSVIST FYRIR AÐ MÓTMÆLA

ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI

SÖGUKORT

JOANAH MAMOMBE, NETSAI MAROVA OG CECILLIA CHIMBIRI 📍 SIMBABVE

Cecillia, Joana og Netsai eru þrjár konur frá Simbabve sem eiga margt sameiginlegt. Þeim finnst gaman að spila, horfa á sjónvarp og þær brenna fyrir stjórnmálum. Því miður deila þær einnig sömu minningu um hrottalega árás.

Í kjölfar þess að þær leiddu mótmæli gegn stjórnvöldum hinn 13. maí 2020 voru Cecillia, Joana og Netsai handteknar að geðþótta í Harare. Þær voru færðar á lögreglustöð þar sem þær voru þvingaðar inn í ómerkthan bíl. Keyrt var með þær út fyrir borgina með poka yfir höfuðið. Þær óttuðust um líf sitt. Þeim var hent ofan í gryfju, þær voru barðar, beittar kynferðisofbeldi og neyddar til að borða mannasaur. Þær fundust tveimur dögum síðar langt fyrir utan Harare. Föt þeirra voru rifin og þær voru með sár og marbletti um allan líkamann. Farið var

með Cecilliu, Joönuh og Netsai á sjúkrahús. Þær lágu þar enn inni þegar þær voru ákærðar fyrir brot sem tengdust mótmælum.

Fangavörðum og lögregluþjónum var komið fyrir á sjúkrahúsinu til að koma í veg fyrir að þær ræddu við fjölmiðlafólk. Í kjölfar þess að konurnar sögðust þekkja suma árársarmennina voru þær handteknar á ný hinn 10. júní 2020 og ákærðar fyrir sviðsetningu mannráns. Þær voru í haldi til 26. júní 2020 þegar þær fengu lausn gegn tryggingu. Réttarhöld yfir Cecilliu, Joönuh og Netsai hófust í janúar 2022 og standa enn yfir. Enginn hefur verið dreginn til ábyrgðar fyrir þennan hrottalega verknað.

KREFSTU ÞESS AÐ STJÓRNVÖLD Á KÚBU LEYSI LUIS MANUEL OTERO ALCANTARA

SENDU FORSETA KÚBU BRÉF

og krefstu þess að hann leysi Luis Manuel Otero Alcantara tafarlaust úr haldi.

Sendist til:
UN Cuba Ambassador
Permanent Mission of Cuba to the United Nations: 315
Lexington Ave, New York, N.Y. 10016

Email: despacho@presidencia.gob.cu

Twitter: [@DiazCanelB](https://twitter.com/DiazCanelB)

Facebook: [@PresidenciaDeCuba](https://www.facebook.com/PresidenciaDeCuba)

Kveðja: Mr. President Díaz-Canel

SÝNDU LUIS MANUEL SAMSTÖÐU

Sendu stuðningskveðjur til Luis Manuels.
Einnig er hægt að senda honum teikningar
og málaðar myndir.

Amnesty International Americas Regional Office
Luz Saviñón 519, Colonia Del Valle Norte,
Alcaldía Benito Juárez,
C.P. 03103, Mexico City,
Mexico.

© Natasha Pizzey/Amnesty International

KREFSTU RÉTTLÆTIS FYRIR CECILLIU, JOÖNUH OG NETSAI!

SENDU STJÓRNVÖLDUM Í SIMBABVE BRÉF

og krefstu þess að fallið sé frá öllum ákærum á hendur Cecilliu, Joönuh og Netsai.

Sendist til:
President of the Republic of Zimbabwe
Office of the President, Munhumutapa Building
Corner Sam Nujoma and Samora
Machel Avenue, P. Bag 7700
Causeway, Harare
Zimbabwe

Email: Info@opc.gov.zw

Twitter: [@edmnangagwa](https://twitter.com/edmnangagwa)

Facebook: [Emmerson Dambudzo Mnangagwa](https://www.facebook.com/EmmersonDambudzoMnangagwa)

Kveðja: Your Excellency

SÝNIÐ CECILLIU, JOÖNUH OG NETSAI SAMSTÖÐU

Sendu Cecilliu, Joönuh og Netsai stuðningskveðju. Teiknaðu mynd af
fiðrildum og blómum með kveðjunni. Taktu mynd af stuðningskveðjunni
og deildu á samfélagsmiðlum. Ekki gleyma að tagga þær!

Cecillia Chimbiri/Joana Mamombe :
c/o Lucia Masuka
Executive Director
Amnesty International Zimbabwe
54 Midlothian Avenue
Eastlea, Harare
Zimbabwe

Netsai Marova:
Amnesty Norge
v/ Richard/SFL
PO Box 702
Sentrum N-0106
Oslo, Norway

Email: lucia.masuka@amnesty.org.zw

Telephone: +263775 378725

Twitter

Cecillia: [@ceechembiri2](https://twitter.com/ceechembiri2)

Joana: [@JoanaMamombe](https://twitter.com/JoanaMamombe)

Netsai: [@MarovaNetsai](https://twitter.com/MarovaNetsai)

© Tsvangirayi Mukwazhi/Amnesty International © Private © Itaibanda/CC

BAKGRUNNSUPPLÝSINGAR

UM RÉTTINN TIL AÐ MÓTMÆLA

Rétturinn til að mótmæla er ekki skilgreindur með beinum hætti í alþjóðalögum. Til að mynda er ekki hægt að finna orðið „mótmæli“ í Mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna. Það þýðir samt sem áður ekki að mótmæli njóti ekki mannréttindaverndar! Hann nýtur samt sem áður verndar og er tryggður á grundvelli annarra mannréttinda, einkum funda- og tjáningarfrelsis. Flest mótmæli eru samkomur fólks sem vill nýta tjáningarfrelsi sitt. Rétturinn til friðsamlegra fundahalda tryggir rétt einstaklinga til að koma saman, tímabundið og í ákveðnum tilgangi, hvort sem um ræðir á opinberum eða einkavettvangi. Sem dæmi um slíkar samkomur eru: pólitískar kröfugöngur, verkföll, setuverkföll, fjöldafundir, vegatálmanir, búsáhaldaþýtingar, menningar- eða trúarhátíðir og fleira.

Frelsi til að kalla eftir breytingum og magna slíkt ákall í fjöldahreyfingu er mikilvægt í opnu, lýðræðislegu og réttindamiðuðu samfélagi. Að mótmæla gerir fólki kleift að tjá skoðanir sínar, krefjast samfélagsumbóta, benda á misrétti, krefjast réttlætis vegna mannréttindabrota og kalla eftir ábyrgðarskyldu stjórnvalda. Fyrir tilstilli mótmæla getur fólk sem sætt hefur þöggun eða valdniðslu endurheimt rödd sína, styrk og pólitískt vald. Mótmæli skapa einnig tækifæri til að verja og styðja við réttindi annarra. Þannig hefur rétturinn til að mótmæla um langa hríð verið mikilvægt vopn í mannréttindabaráttunni og leitt af sér stórkostlegar umbætur, ýmist í þágu tiltekinnna hópa samfélagsins eða þjóðfélagsins í heild. En valdhafar líta oft á mótmælendur sem ógn, sérstaklega þegar hugmyndir og skoðanir ögra núverandi stjórnaritari og valdakerfi. Í stað þess að hlusta á áhyggjuraddir og efla samtal til að vinna bug á óréttlæti, ofbeldi og mismunun bregðast stjórnvöld oft við með kúgun, refsingum og hindrunum.

Mótmælendur mæta ýmsum hindrunum. Konur og hinsegin fólk mæta þó auknum áskorunum. Réttindi þessara hópa eru oft takmörkunum háð í samfélögum sem mismuna þeim. Þar standa konur og hinsegin hópar frammi fyrir annars konar ofbeldi, jaðarsetningu, samfélagslegum hugmyndum og jafnvel lagasetningu sem viðhalda kúgun og óbreyttu ástandi.

GLÆPAVÆÐING MÓTMÆLA

Oft geta mótmæli valdið truflun í samfélaginu, til dæmis með því að hindra eða hægja á umferð, skapa hávaða eða jafnvel fara inn á einkasvæði í leyfisleysi. Mótmæli eiga rétt á sér svo framarlega sem þau eru friðsamleg, jafnvel þó að þau virki óreiðukennd, skipulagslaus og truflandi. Aðferðir lögreglu til að bæla niður mótmæli ógna réttinum til að taka þátt í friðsamlegum mótmælum. Víða beita yfirvöld ólögmetu valdi, hótunum og geðþóttahandtökum gegn mótmælendum.

Þegar friðsamir mótmælendur eru kallaðir glæpafólk og friðarspillar eða eru ákærðir fyrir alvarlega glæpi eins og hryðjuverk eða uppreisnaráróður er ekki einungis verið að reyna að þagga niður í einstaklingum heldur einnig að gera lítið úr ákveðnum hópi mótmælenda og málstað þeirra. Að útskúfa og glæpavæða mótmæli er tilraun til að koma í veg fyrir þau og stuðning við málstað. Stjórnvöld beita einnig handtökum, varðhaldi og ákærum gegn friðsömum mótmælendum. Þannig er gagnrýni þöggud niður og ótti vakinn meðal almennings til að draga úr þátttöku fólks í mótmælum.

© Sergio Ortiz/Amnesty International

© Grzegorz Żukowski

© Private

Top to bottom: International Women's Day in Mexico City, 2017; People from different backgrounds protesting in Poland in 2019 in solidarity with judges and prosecutors; Despite a violent crackdown on protests, these Sudanese women demonstrated in large numbers in 2019; Protesters dressed as police at a pro-democracy march in Hong Kong in 2014.

UM

AMNESTY INTERNATIONAL

Amnesty International er alþjóðleg hreyfing yfir 10 milljón einstaklinga sem telja að allt óréttlæti komi þeim við. Við berjumst fyrir heimi þar sem allar manneskjur fá að njóta mannréttinda sinna.

Við rannsökum atburði og segjum frá því sem gerist, hvar og hvenær sem mannréttindabrot eiga sér stað. Við beitum yfirvöld, áhrifamikla aðila og fyrirtæki þrýstingi og reynum að tryggja að þessir aðilar standi við gefin fyrirheit og virði alþjóðalög. Með því að miðla áhrifamiklum reynslusögum fólksins sem við vinnum með virkjum við milljónir stuðningsfólks okkar um heim allan til að berjast fyrir breytingum og koma aðgerðasinnnum í framlínunni til hjálpar. Við styðjum fólk til að leita réttar síns með fræðslu og þjálfun.

Með starfi okkar verndum við fólk og valdeflum það til að berjast fyrir ýmsum málefnum, þar á meðal afnámi dauðarefsingar, fyrir kyn- og frjósemisréttindum, gegn mismunun og réttindum flóttafólks og farandfólks. Við berjumst fyrir því að aðilar sem beita pyndingum verði dregnir fyrir dóm. Við beitum okkur fyrir því að fá lögum sem stuðla að kúgun breytt og við berjumst fyrir frelsi fólks sem hefur verið fangelsað fyrir það eitt að tjá skoðun sína. Við tökum málstað allra sem búa við skert frelsi eða mannvirðingu óháð uppruna.

AMNESTY INTERNATIONAL
ÍSLANDSDEILD AMNESTY
INTERNATIONAL

Þingholtsstræti 27
101 Reykjavík
Ísland

Október 2022

Netfang:
amnesty@amnesty.is

Sími: 5117900
www.amnesty.is

Allar myndir eru eign
©Amnesty International
nema annað sé tekið fram.

**ÞITT NAFN
BJARGAR
LÍFI**